

Den 20. november 2023
FVM 318

GRUNDTNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALGET

om Kommissionens forslag til gennemførelsesforordning om ekstraordinær støtte til de landbrugssektorer i Grækenland og Slovenien, der er påvirket af naturkatastrofer (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesforordning om ekstraordinær støtte til de landbrugssektorer i Grækenland og Slovenien, der er påvirket af naturkatastrofer i perioden august og september 2023. Kommissionen foreslår, at der med hjemmel i den fælles markedsordning (forordning 1308/2013) anvendes EU-midler til ekstraordinær støtte til berørte landbrugere i de to medlemsstater. Finansieringen foreslås gennem landbrugsreserven. Medlemsstaterne gives mulighed for at yde op til 200 pct. i national medfinansiering. Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning i Komiteen for Den Fælles Markedsordning den 30. november 2023. Regeringen agter at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag gennemførelsesforordning om ekstraordinær støtte til de landbrugssektorer i Grækenland og Slovenien, der er påvirket af naturkatastrofer i august-september 2023.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 221 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1308 /2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, særligt artikel 221.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Komiteen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter. Afgiver Komiteen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komiteen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, og Kommissionen kan inden for to måneder forelægge Komiteen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget eller inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Komiteen for Den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter den 30. november 2023.

Formål og indhold

Forslaget om ekstraordinær landbrugsstøtte til Grækenland og Slovenien fremsættes, fordi dele af Grækenland i august og september 2023 blev ramt af skovbrande af usædvanligt omfang og efterfølgende blev ramt af oversvømmelser, mens Slovenien den 3.-4. august 2023 blev ramt af store mængder regn og kraftig storm, der resulterede i jordskred og oversvømmelser. I begge medlemsstater medførte naturkatastroferne store skader på landbrugsarealerne.

Forslaget fremsættes med hjemmel i artikel 221 i den fælles markedsordning (forordning 138/2013), hvorefter der kan iværksættes foranstaltninger til løsning af specifikke problemer. Forslaget indebærer, at der kan ydes en støtte på samlet ca. 51,7 mio. euro (ca. 385 mio. kr.). Støtten til Grækenland andrager ca. 43,1 mio. euro (ca. 321 mio. kr.). Støtten til Slovenien andrager ca. 8,6 mio. euro (ca. 64 mio. kr.). De to medlemsstater var også omfattet af den ekstraordinære støtte, der blev ydet til 22 medlemsstater i medfør af forordning (EU) 2023/1464 af 14. juli 2023, men Kommissionen anfører, at de seneste begivenheder er af en sådan karakter, at yderligere støtte er nødvendig for at kunne yde en delvis kompensation. Grækenland blev dengang tildelt 15,8 mio. euro, og Slovenien 1,2 mio. euro.

Med forslaget får de to medlemsstater mulighed for at supplere EU-støtten med op til 200 pct. nationale midler. De to lande skal senest den 29. februar 2024 meddele Kommissionen, hvorledes støtten vil udmøntes. Udbetalingerne skal ske på baggrund af objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som tager de påvirkede landbrugeres tab i betragtning, og må ikke skabe markeds- eller konkurrenceforvridning. Støtten skal være udbetalt senest 31. maj 2024.

Støtten foreslås finansieret af landbrugsreserven på 450 mio. euro, som opføres direkte på EU-budgettet. Den kan anvendes til kriseordninger i form af intervention og/eller privat oplagring samt til de kriseordninger, der kan etableres i henhold til artikel 219-221 i den fælles markedsordning (forordning 138/2013). Uforbrugte midler overføres til efterfølgende år. Hvis der ikke er midler på budgettet til at fylde reserven op, sker det som sidste udvej ved at anvende finansiell disciplin. Finansiell disciplin dækker over, at Kommissionen med en fastsat procentandel beskærer de direkte betalinger til tilskudsmodtagere, der på et år modtager mere end 2.000 euro.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU's budget. Finansieringen foreslås at ske via landbrugsreserven. Der er EU-budgetvirkning, idet forslaget medfører en udgift på EU's budget på 51,7 mio. euro. Danmarks finansieringsandel af EU-budgettet er ca. 2,3 pct., svarende til ca. 1,2 mio. euro (ca. 8,9 mio. kr.). Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Det bemærkes, at en fuld anvendelse af den afsatte landbrugsreserve i løbet af regnskabsåret 2024 (16. oktober 2023-15. oktober 2024) kan medføre behov for at reducere den direkte indkomststøtte til landbrugere for at genopfylde landbrugsreserven. Landbrugsreserven kan også fyldes op af eventuelt andre ubrugte midler og formålsbestemte indtægter under landbrugsområdet.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet høringsvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være bred opbakning til forslaget i komiteen.

Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt forbeholden overfor at anvende landbrugsreserven. Regeringen har dog forståelse for den ekstraordinære situation grundet de særlige vejrforhold. Regeringen lægger vægt på, at muligheden for national medfinansiering begrænses mest muligt. Regeringen lægger endvidere vægt på, at en anvendelse af landbrugsreserven baseres på objektive kriterier, der viser, at der er særlige udfordringer og tab i bestemte sektorer og/eller medlemsstater. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.